

Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu v Praze

Katedra: Katedra pedagogiky, psychologie, didaktiky TV a sportu

Vedoucí práce: Mgr. Alena Lejčarová, Ph.D.

Oponentka: PhDr. Lenka Matoušková

Jméno autorky práce: Jindřiška Housová, DiS.

Název práce: Cvičení na gymnastickém míči u dětí s ADHD (bakalářská práce)

Posudek oponenta práce

Práce se zabývá problematikou dětí s ADHD a zjišťuje možnosti terapeutického působení na děti s touto poruchou pomocí cvičení na balančních míčích. Práce má charakter kazuistický, autorka podrobně zpracovává práci se třemi vybranými dětmi a její výsledky. Rozsah práce a počet citovaných zdrojů je zcela postačující.

Výběr tématu vychází z požadavků praxe, jde o problematiku jistě aktuální, projevy syndromu ADHD představují velký problém nejen školský, ale celospolečenský. Každý příspěvek k minimalizaci obtíží těchto dětí a potažmo jejich okolí je chvályhodný. Autorka využívá své zkušenosti z praxe, kdy jako vychovatelka školní družiny musela také řešit problémy související s vývojovými poruchami dětí, práce s dětmi s ADHD představuje jeden z nejnáročnějších výchovných úkolů. V předložené práci se pozitivně projevuje zkušenost autorky a přirozený zájem o danou problematiku.

V teoretické části práce autorka přehledně a srozumitelně nastiňuje současné pojetí problematiky ADHD, a to z hlediska vědeckých názorů na etiologii, diagnostiku i terapii. Zde bych měla výhrady k určité nevyváženosti jednotlivých kapitol. V kapitole 2.1.3 Etiologie ADHD jsou možné příčiny syndromu ADHD zmíněny velice stručně, při čemž je tato otázka poměrně podrobně rozvedena v kapitolách o diagnostice a terapii. Přestrukturování textu, případně doplněné odkazy na příslušné kapitoly by zlepšilo orientaci čtenáře v textu a vyváženost jednotlivých částí teoretické části práce.

Kapitola týkající se terapie ADHD (2.1.6) je poměrně rozsáhlá, dobře zpracovaná. Jediné, co bych v tomto bodě autorce vytkla, je čerpání podkladů pro hodnocení terapie pomocí metody EEG biofeedback výhradně ze zdrojů poskytovatelů této terapie, což nedává záruku potřebné objektivity. Na tento fakt by bylo třeba alespoň upozornit, takto budí formulace v práci jednoznačný dojem, že jde o metodu, k níž nelze mít výhrady, k čemuž výběr citovaných zdrojů neopravňuje

U zde uvedené užívané farmakoterapie by bylo vhodné upřesnit, o jaké skupině antidepresiv se v práci hovoří, především ve vztahu k možným vedlejším účinkům a vhodnosti indikace.

Kapitoly týkající se pohybových aktivit jsou zpracovány dostatečně podrobně a na dobré úrovni, která vypovídá o vztahu autorky k tomuto tématu. Vše je podáno velice srozumitelně a přehledně. Opět se zde projevuje praktická zkušenost autorky, je patrný pedagogický cit, chápání problematiky zařazování pohybových aktivit do školního vyučování a výchovy dětí v komplexnosti. Chvályhodné je též opakované zdůrazňování nutnosti systematičnosti a komplexnosti v práci s dětmi s ADHD (spolupráce rodiny a školy, důslednost, vytrvalost).

Cíle a úkoly byly stanoveny adekvátně. Hypotézy jsou vztaženy k převažujícím, nejvýraznějším problémům jednotlivých dětí zahrnutých do cvičení. Vzhledem k tomu, že je cílem práce posouzení účinnosti metody cvičení na balančních míčích v terapii dětí se syndromem ADHD, předpokládala bych hypotézu vztahující se k celé skupině dětí, která bude doplněna dílčími hypotézami vztahujícími se k dominantním projevům u jednotlivých dětí. V práci chybí odpověď na otázku, zda a do jaké míry se vytyčené hypotézy potvrdily.

Použité metody jsou adekvátní, v práci dobře popsány, výsledky přehledně zpracovány.

V diskusi by stálo za zmínku, do jaké míry se dá předpokládat efektivní využití metody v práci s větší skupinou dětí, s celou třídou. Autorka upozorňuje na to, že se práce velmi zefektivnila, pokud pracovala s třemi zmíněnými dětmi sama, když ve skupině celé třídy pod vedením třídní učitelky docházelo k rušení a špatnému soustředění. Ze závěrů práce však nevyplývá, zda je práce ve skupině zcela neefektivní či pouze obtížnější. Pokud došlo uprostřed roku ke změně ve způsobu vedení cvičení, bylo by vhodné vyhodnocení změn provést i při této změně.

Z formálního hlediska mám připomínky ke gramatickým chybám v textu a nedostatkům typografickým. Především jde o ukončování řádek, kdy je na konci řádku jednopísmenná předložka (str. 10 – s a další), případně je na jednom řádku číslo a na druhém slovo, které k číslu nedílně patří (str. 14 – 20. století; na dalších stránkách 1. třída, Praha 9, F. Fajtla atd.). V práci je i několik chyb v interpunkci, ba i ve shodě přísudku s podmínkem (Abstrakt). Je zde i několik nepřesností, např. by nemělo být použito výroku „celá řada...“ v případě, že nejde o výčet všech prvků, užíváme lépe „řada...“ (str. 16, 17). V Abstraktu je uvedeno mezi klíčovými slovy „třída se speciálně vzdělávacími potřebami“, správně je „třída pro žákyně a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami“.

K citacím nemám připomínky.

Práce splňuje požadavky na závěrečnou bakalářskou práci a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhované hodnocení: **výborně**

K obhajobě navrhuji následující témata a otázky:

1. Do jaké míry považujete uvedené cvičení za využitelné v běžných hodinách tělesné výchovy na základní škole, případně jako prostředek ke zlepšení soustředění dětí v hodinách zařazovaný během vyučování?
2. Uvádíte, že od jara došlo u chlapce Denise ke zhoršení celkového stavu v důsledku snížené péče ze strany matky. Přitom uvádíte, že rodiny spolupracovaly a tato spolupráce je pro úspěch významná. Do jaké míry může být podle Vás metoda úspěšná v případě málo spolupracující rodiny? Lze to odvodit z případu Denise?
3. Bylo by na základě Vašich zkušeností možno využít při práci s dětmi s ADHD při výuce a výchovné práci v základní škole i další metody reedukace a terapie?
4. Jaká rizika spatřujete při případném zavedení Vámi použité metody do běžné výuky v základní škole, na co je třeba dát především pozor, čeho se vyvarovat?

PhDr. Lenka Matoušková

V Praze dne 13. 9. 2008